

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagy hirdetés... Képzőművészeknek... Képzőművészeknek...

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve... Egyes szám 6 kr.

A nyilvánosság.

Közügyek terén nincs becstelenebb, udvösebb elv a teljes, korlátlan nyilvánosságnál, mely ellen oly sokat vétenek font és lent egyaránt. Elméletben megvan nálunk a nyilvánosság, ugyszólván minden téren, de gyakorlatban nem ritkán úgy értelmeztetik a nyilvánosság elve, hogy a mit el lehet takarni, csak takarjuk el, kivált ha nem kellemes vele a napvilágra menni. Ez az eltussolás rendszere, melyet követnek, ha lehet, a parlamenttel szemben is és a melyet föltétlenül érvényesítenek a minisztériumokban, egyéb állami hivatalokban, aztán a megyéknél, városoknál és községeknél, gyakran még társulatokban, egyletekben és pénzintézetekben is. És a hol takarnak valamit, ott rendszeren van mit takarni. Azért üti föl fejét a gyanakodás, mihelyt valahol nem játszanak egészen nyílt kártyákkal, melyekbe mindenki beláthat, melyeket ellenőrizhet a sajtó és maga a közönség. Hivatkozhatnánk egész hosszú sorozatra a közélet botránnyainak, melyeknél kiderült, hogy a nyilvánosság tisztelőiben tartása elejét vette volna elmérgesedésüknek. De maradjunk csak egy dolognál, mely ismét és ismét föl színre kerül, mint víz tetején a szemét, maradjunk a budapesti országos kiállítás számádsáinál, amelyeknek részleteit eddig nem adatott alaposan megismernie másoknak, mint akik a pénzeket elköltötték, elpazarolták és elharácsolták és akik nagy titkosan megvizsgálták a számádsásokat a »szabályosság« okáért és ráirták a közel öt millió forint költséget jelző aktacsomóra, hogy »nyugodjék békében«. Csakhogy nem nyugszik ám a gyanu, mely kezdetől fogva hozzátapadt ezekhez a számádsásokhoz és az egész gazdálkodáshoz, a mit az országos kiállításnál az ország bőrére véghezvittek nagy és kis urak. Mondhatnók, hogy csupa nagy urak. Mert szemmel látható volt, hogy a budapesti kiállítás alatt még a legutolsó diurnista is fölcsapott nagy urnak, vagy legalább úgy élt, úgy grasszált, úgy költekezett, mint a nagy urak szoktak, kik egy ősi birtok jövedelmét pezsögzik el. Közél háromszor annyiba került az országos kiállítás, mint amennyibe a költségei elő voltak irányozva. És ha már maga ez is gyanusnak tetszett némelyek

előtt, még sokkal erősebben táplálta a külföldi kényes kombinációkat az a körülmény, hogy a képviselőházban sem igen akartak fölvilágosítást adni a kiállítási pénzek hovatartozásáról és azzal utították el a számádsásra vonást, hogy egy sikertől nemzeti ünnep után ne firtassuk a költségeket, melyek elkerülhetetlenek voltak. Sokáig nyugodtak azután a kiállítási számádsások. Nem bolygatta azokat senki. Egészen addig, míg a közigazgatási minisztérium egyik tisztviselője a vádlottak padjára került sikkasztásért és védekezését arra alapította, hogy a mi pénzt ő a minisztériumban kezelt, az jobbra a gazdaságnak van, az balra a költségvetésnek van, az is volt bűn belenyukálni, mert belenyukáltak mások is, néla sokkal magasabb állású emberek. Megdöbbenett ez a vád mindenkit, dacára annak, hogy egy vádlottól eredt és hogy tendenciósúnak látszott. És még inkább megdöbbenett az az irat, melyet Kókán János védője: Polonyi Géza nyújtott be a fenytől törvényszékhez, egyenesen a volt államtitkár ellen fordítva a vizsgáló élet, azokból a sokszor emlegetett kiállítási számádsásokból folyólag, melyeket oly következetesen elvonnak a nyilvánosság elől. Kinos és nyomorúságos dolog, ha oly egyén ellen fordul a gyanu, ki az ország közéletében a legelőkelőbb szerepek egyikét töltötte be és minden jó érzésű ember őszintén óhajja, hogy a kifejezett gyanu alaptalannak és az utolsó betűig tarthatatlannak bizonyuljon. — Hanem épp oly kinos volna, ha ismét azt tapasztalnánk a közönség, hogy a bizonyosság föl hírvitt aktákat elvonják a vizsgálattól és a nyilvánosságtól. Mert ha ezek az akták rég megfordultak volna a nyilvánosság kritikája előtt, remélhetőleg annyiba marad ez az egész hajszja és egy vakmerő sikkasztónak ügyével nem jut összeköttetésbe olyan magns állású egyének neve, kik az országot annak idején s éppen a kiállítás alatt a külföld előtt reprezentálták. Még most sem késő jóvátenni az eddigi balfogásokat, de csak egy mód van rá, ha a gyanusoknak tartott számádsásokat kiszolgáltatják a nyilvánosságnak és ezzel megnyugtadják a közönséget a közpénzek becsületes, gazdaságos felhasználásáról. És áll ez nemcsak a kiállítási számádsásokra, hanem mindott, a hol gyanut vagy kétséget fejeznek ki a közpénzek kezelésére nézve.

— Belföldi hírek. A közegészségügy államiasításáról a közegészségügyi egyet utóbbi szakülésén előadást tartott Dr. Csatóry Lajos. Az ilyen államiasítást mi is pártolnók. — Zárókérdés a magyar jelzálog-hitelbank horvát jelzálog-hitelbank felállítását tervezi. A budgetvita a képviselőházban a felhivatalos »Bud. Korr.« szerint november 14-én fog kezdődhetni. Mert a képviselőház pénzügyi bizottsága előreláthatólag november 5-ig készül el a budget-javaslat tárgyalásával, és a számadások jövő berendezésére vonatkozólag összehívott tanácskozmány jelentése, továbbá a pénzügyi bizottság jelentése az ő Felsége udvartartására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásán, — valamint a Horvátországgal való pénzügyi kiegyezésre vonatkozó jelentés tárgyalása, az Irányi-féle indítvány indokolásával együtt alig vesznek majd két napnál több időt igénybe. — Szenzációs öngyilkosság. — Budapest Klímm Mihály megegyetemi rektor fiatal neje, ki férjétől huzamosabb ideig elváltan élt, borotvával véget vetett életének. — Birálat Tiszta főlétt. Széchenyi Aladár nagyatádi képviselő, a volt miniszter fia, választóihoz intézett leveleiben élesen megrotta a kormányt a véderóvitában tanúsított makacsságról s helytelenít, hogy a 14. § megvitatása után helyt másnak át nem adta s a 25. szakaszban a határozati javaslat beadását már-már a huroknak szét pattanásig húzta. — A képviselőház Bokros Elek elakléte alatt okt. 31-én rövid plést tartott, melyen Matuska Péter az igazságügyi bizottság előadja betérjesztette 1886. XXIX. törvénycikk módosítása és pótlása tárgyában beadott törvényjavaslata vonatkozó jelentését. — A pénzügyi bizottság befejezte az igazságügyminisztérium költségvetésének tárgyalását. A pénzügyi bizottságban, a királyi táblánál Darányi ügyelmebe ajánlja a miniszternek, hogy tartsa titokban, mely helyeken lesznek táblák, addig, míg az illető városokkal az épületek iránti tanácskozások be nem fejeztek. — Külföldi hírek. Gróf Kálnoky külügyminiszter Friedrichruhba utazott, hol Bismarck kancellárral fog találkozni. — Az osztrák-magyar uralkodó Miramaréba utazott a királynéhoz, hol a mindenszentek ünnepét csendes elvonultságban Rudolf trónörökös emlékének szentelik. — Milán ex királyról azt újságolja a »W. A. Ztg.« hogy eljegyzett egy királyi családból származó francia hercegnővel. — A német császári pár valószínűleg holnap d. e. érkezik meg Konstantinápolyba. — Ferdinánd bolgár fejedelem Bécsben meglátogatta Rudolf trónörökös sírját. — Meggyilkolt a angol hittérítő k. London, okt. 30. Thursday-Islandból (északi Queensland) tegnapi kelettel az a hír érkezett, hogy Savage anglikán lelkész és az általa rendelt bennszülött tanítók, valamint a »Mary« nevű hajó legénysége, kik valamenyien a londoni hittérítő társulat szolgálatában állanak, új Guinea délkeleti részében meggyilkoltattak. A Queenslandi kormány tulajdonát képező »Al-

batross« gőzös a helyszínére ment. — A czáriszó? A czárról diplomáciai körökben beszélnek, hogy midőn a német császár Peterhofban járt, ennek meghívására azt felelte, hogy addig nem mehet Berlinbe, míg Kóburg Ferdinánd Bulgáriában lesz. Most nevetik, mert csakugyan szavát beváltotta: akkor ment Berlinbe, midőn Ferdinánd fejedelem Bulgáriát elhagyta s most hogy a czár Gacsinába visszatért — Ferdinánd is hazautazik Szófiába. Így teljesülnek a politikai jóslatok s a czár szavát beváltotta — A cseh királyi bizottság, október 31. A tartománygyűlés ma hozott határozati javaslatában a koronára bizza, hogy az állami nagy műnek a királyi koronázás által való befejezésének időpontját önmaga válaszssa meg s a felirati javaslat felett napirendre tért. — A telefonról. — Adalék megismeretetéséhez. — Irta: Dr. Balkányi Miklós, a debreczeni nyilvános telefon hálózat tulajdonosa. (Folytatás.) A 2 mm. átmérő acél drótra vonatkozólag Dr. Wietlisbach berni electrotechnicus igen érdekes táblázat állított össze, mely a telefon hálózatok építésénél nagyon hasznos utmutatást tartalmaz. A drótra télen lerakódó hó és jég rétegek megkészesítik és megháromszorozzák a sodrony súlyát és feszülését. Hogy ennek következtében a sodrony el ne szakadjon, a havat és jég réteget mesterségesen uton kell a drótról eltávolítani. Azokban a városokban, a hol a hálózat nagyon kiterjedt, a hol több száz vonal megy egy irányban, a hol már a föld feletti vezetékek alkalmazása lehetetlen, ott mesterséges uton elszigetelt vezetéket vettek alkalmazásba, az úgynevezett kábel; ennél az egyes drótok be vannak vonva rossz vezető anyaggal és 40-50 söt több drót is kötel alakban van egybefogalva és ólom vagy más alkalmas burokban a föld alatt vezetve. E mellett a rendszer mellett aránylag kevés helyen több száz, söt ezer vezetéket is lehet vezetni, mivel azonban aránytalanul megdrágítja a felállítási s különösen a jókarban tartási költséget, s az esetleg előforduló hibáknak a megtalálása csaknem lekérdülhetlen nehézségekbe ütközik, csak ott alkalmazzák, a hol teljesen lehetetlen a föld feletti vezetés. A telefon hálózatok rendszeres működésének egyik legfontosabb kelleke az, hogy a központi gép működése jó legyen s éppen ez a része a telefonnak nem érte még el a tökéletesedést azon fokát, a melyet az egyes telefon gépeknél és a vezetékeknél a gyakorlatban már látunk. Minden egyes hálózatnál más-más központi gép van alkalmazásban, s minden újabb rendszer más-más módosítást változást hoz alkalmazásba. Ennek oka leginkább abban rejlik, hogy a telefon hálózat fokozatosan fejlődő, az egyes beszélő állomások száma fokozatosan emelkedik; már pedig az a központi gép, a

A „DEBRECZENI“ TÁRSASÁGA.

A honvédsírnál. — Irta: Hirsch Mándor I. é. joghallgató, — szavalt halottak estjén a debreczeni temetőben: Nagy Kálmán I. j. h. — Sötét az éj, — ott lenn a föld öleiben Hősök pihennek némán, szótalan; Oh kegyelet, borulj e sirra vélem, Hol a hősök dicső emléke van; Maradjon a vigság most eltemetve, Gyászaldt rebejen a halvány ajak, Felhő vonuljon ragyogó szemekre, Belőle honfű — könnyek hulljanak! Van sirni mért! van mért olvadjon össze Egy sóhajásban itt minden kebel, Mert megvagyunk e hon földjén kötözve: Esméiket sohasem érjük el! Mint látományt a ködben szétoszolva — Midőn előjön a vak éjjelen, Miként ha a mult ősréje volna, Ugy képzeli a szent kort a jelen. Vihar dult a földön, villám az égen, Leszállt a pusztulásnak anyala, Fegyver csördült meg a népek kezében, Fegyver, — mely egykor még rabláncz vala! Irtoztát harc volt az, — óriások Tölték be a szomorú csatátért; Irtoztát harc volt az, — óriások Szállottak sikkra szabadságukért!

Mentek, rohantak, küzdöttek vidáman, Megvetve büszkén bátran a halált, Mig a szabadság, a vér biborában A harcmezőn új életet talált, Feledve lettek a közeli multak, Dicsőbb remények tüntek most elő, Magasztos eszmék újra felvirultak, S munkálkodott a megnövelt erő. S mindazt, mit küzdelmében karja szerzett, Mig vére patakokban hullt alá, A vén Duna s Tisza között e nemzet Három gyönyörű szóba foglalta, S hogy a szívet jobban felbátorítsák És huzgobban dobogjon a kebel, »Egyenlőség, testvériség, szabadság.« E szótak irták a zászlókra fel. És a Megváltó fényes glóriával A várva-váró nép közt megjelent, Szeme tüzevel s menydörgő szavával Megtermett a jog, létesült a rend; Uj lelket nyert a rablás népe tőle, Midőn a lobogót felemel S ment ott, a többiek mellett előre Utat egyengetvén a czél felé. Ott volt a költő, lantjával kezében, Ajkán a dalnak legistább heve, Jobbjában kardját villogtatta szépen, A sor élén világitván vele; És egyiket sem végezze hiába, Dalolt s harcolt ő diadalmasan A dalt örömmel mondották utána, A fegyvert együtt forgatták vígan.

Égett a lelkesülés a hazában Egy testben, egy léleké vált a nép, Jól tudta, hogy nagy a remény karjában, Ismerte a pályát, a melyre lép; Kardot kötöttek és elindulának; Van hős elég, hol gyáva nem terem; Mindenki végbucsu mondott lakának, Mily honszeretet volt az — Istenem! S míg szerteszéjjel a csaták tüzeiben Csodát műveltek az ujoncz hadak, Vész, pusztulás volt messze, nagy vidéken Piros vértől dagadt meg a patak; De pirosabban jött fel nemskóra A dicsőségnek napja az egen S koszorút font a győzők homlokára Arany sugariból, ekesen! S bár ismét eltűnt — s a szegény hazától A jó szerencsét megvonta az ég, A szent szabadság felvirult magától: Szívökben a rabok megörözik! S mi maradt ebből a sivar jelennek? A hon szerelme s ez a sir maradt, A hol az elmúlt hősök pihennek, Aludván édes, boldog álmokat. Nyugodjatok hát hűvös ágyatokban, Nyugodjatok csak szépen, csendesen! Fárdatok úgy, a hogy senki jobban, Megérdemelt szép álmotok leszen. Virágot ültetünk sirhalmtokra, Emléketek szívünkben mindig él, Mig e hant nekünk édesen susogva Ragyogó, fénylő multakról beszél.

A SZÜLETÉS TITKA.

— Zola Emil. — — Francziából fordította: Bartók Jenő. — (Folytatás.) Önt... kérdezem én...? S ha oly tárgy forogna feam, a mit önnem nem szabad hallania? Oh... kisasszony — folytatólag jég-hideg hangon, maradjon mindenki a maga szerepében, s minthogy várunk kell, várjunk. Honoria azonban nem uralkodott többé magán. Egész lényre remegett. — Várni? — kiáltá fel. — És ha én nem várhatok többé? Önnel asszonyom, megvannak a maga tapasztalatai és mult szenvedései; megvan amaz éreje, melylyel ezeket lektüzdé, míg én első fájdalommal küzdök, mely talán egész életemre kihat. — És tudni akarom — folytatólag határozottan — miért nem fogadnak el engem, miért utasítanak el, miért taszítanak vissza? — Én nem mondtam ezt. — De minden ezt mondja ön helyett. Hallgasson meg, én befogom bizonyítani. Szerre elmondá nyugtalankodásait, aggodalmait és ketyélyét, melyek azonnal elfogták, a mint d'Abry asszony és leányánál első látogatását tette. — Elmondá azon fölfedezést, melyet Feri köztölté vele, hogy Chamead ur nevét a családban sem hallá említett. Honoria szakadozva, szomorú oda adással beszélt s minél tovább ment, titkos gondolata annál jobban kibontakozott; az a

Debr. színház.

Holnap, vasárnap, 1889. nov. hó 3-án, pénteken bérletben, itt másodszor:

PÜNKÖST FLÓRENCZBEN

Nagy operette 3 felvonásban.

Felolvas szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

Kiadó lakás.

Jövő május 1-től a színházal szemben levő kupolás házban, az emeleten egy öt szobából álló, utczai uri lakás, parquettel és krakkói kályhakkal ellátva, minden hozzátartozó mellék helyiségekkel együtt kiadó.

Értekezhetni ugyanott a háztulajdonossal.

Nyilvános árverés.

Az alföldi takarékpénztár folyó év november hó 19-én délután 3 órakor saját irodai helyiségében nyilvános árverést tartand, mely alkalommal a

- 2185., 2282., 2694., 2831., 2856., 2876., 2934., 2942., 3051., 3052., 3170., 3188., 3198., 3311., 3403., 3461., 3475., 3493., 3583., 3601., 3613., 3639., 3643., 3722., 3733., 3782., 3790., 3791., 3870., 3953., 4063., 4076. és 4086. szám alatti zálogtárgyak elárvereztetnek.

Debreczen, 1889. nov. hó 2.

Az igazgatóság.

A személyesen tett ideai bevásárlások után felhívjuk a n. é. közönség figyelmét raktárunk megtekintésére, ahol nem csak a legmagasabb minőségű, de a legerősebbnek is a legnagyobb választék áll rendelkezésére a napi szükséglet cikkeiből, mint pénz- és szivartárca, kalap, keztütyű, illatszer, szappan, sétatöb, zsebkönyv, olló, haj- és ruhakefe, fogkefe, tájték-pipa és szipka, lovagló-, vadászati-, önvédelmi- és uti-, valamint díszművek és alkalmi ajándékok, ugyancsak gyermekjátékok dús választéka van összeállítva. — Továbbá

Zsolnai majolika díszművek, Adler F. és Fia tájtékárak, UNGVARI CSERÉPKALYHAK és Hermann china ezüst árak egyedüli gyári raktára.

Teljes tisztelettel SZENT-KIRÁLYI és KALENDA.

GYÖRI IGNÁCZ

fehértanú-, divat-, pipere-, rövidaru- és kézimunkák raktára DEBRECZEN, főtér, BIKÁ-szállodával szembe.

Ajánl nagyválasztékban és jutányos árak mellett női triko derekak, fiú és leány triko és berlini ruhácskák és sapkák.

Valódi Jaeger árak.

Berlini és selyem kendők. Mindennemű téli pamutok és kintinó minőségű férfi, női és gyermek harisnyák. Legujabb kézimunkák nagyválasztékban.

tével. Egyélti tagok szabadjegyeiket használhatják. Belépti-díj személyenként 40 kr. Kedete este 8 órakor. A z e l n ö k s é g.

Az italmérséi törvény előírja, hogy az italmérséi adó beszedését, vagy az italmérséi jog kihasználását biztosító ajánlati tárgyalásoknál egyenlő feltételek mellett első sorban a község, utána a korcsárosok csak azután metaláni más vállalkozó veendő figyelembe. A néhány hét óta megindult tárgyalások tekintetben sok bonyodalmat idézően elő, Wekerle pénzügyminiszter, magát a részletekről behatóbban tájékoztatandó, most felhívta az ország összes pénzügyigazgatóit, kik felváltva személyesen fognak a legközelebbi napokban a miniszternek ügykörükben tett tapasztalataikról, de különösen a regalegüben felmerült esetekről jelentést tenni. Az igazgatók egy részét a miniszter már fogadta is.

Hangverseny. Gulyás Gizella zongora művésznőnek már jelzett hangversenye f. hó 16—20 közt fog megtartani még pedig a színházban bérletszűnetben rendes helyárák mellett. — Készségkül nagy érdeklődést fog kelteni az itten még ösmertelen Jankó-féle zongora a maga 4 claviatúrájával egymás felett, különösen ha azt oly művészi kezek mutatják be, mint a Gulyás Gizella kezei. — Közelebb közölni fogjuk az érdekes műsört.

Színházi műsor. Nov. 3-án: „Pünköszt Flórenczben”. (Operette, másodszor.) Nov. 4-én: „II. Rákóczi Ferencz fogsága”. Nov. 5-én: „Serge Panina”. (drámai udjóság.) Nov. 6-án: „Bocaccio”. (A czimszerepben Somlóval.) Nov. 7-én: „Idéges nők”. Nov. 8-án: „Fedora”. Nov. 9-én: „Pünköszt Flórenczben”. Nov. 10-én: „Asszonyok bűne”. (Rómaiészki fővárosi életképe, előszór.) Nov. 11-én: „Bánkban”.

A posta jubileuma. Valamennyi modern intézmény között bizonyára a posta az, mely a leggyorsabban haladt és tökéletesedett. A mi szerencsés nemzedékünknek, a meggunizott levélborítékok kortársának, fogalma sincsen arról, hogy ezeltől ötven évvel „mit jelentett egy levél. Anglia a „közönséges nép” érdekeinek arisztokrata megvetésével, a mely megvetésből egyébiránt ma már teljesen kigyógyult e század elején még azok közé az országok közé tartozott, a hol a levelezés legdrágább szórakozások közé tartozott. 1840 óta minden megváltozott. 1840-ben Angliában még nem volt több 3000 postahivatalnál, úgy hogy minden negyedik helysége jutott egy postahivatal. Abban az időben Angliában a posta évenként átlag 76 millió levelet továbbított. Azonban a jelzett esztendőben egyszerre nagy fordulat állott be a postagyár terén: a kormány az egész királyságban a portót egy pennyre szállította. 1864-ben a posta által továbbított levelek száma 642 millióra rugott, s e szám azóta jóval megháromszorozódott, Londonban jövő évi januárban megakarják ünnepelni a nagy postareform ötvenedik évfordulóját.

A hagymáz terjedése. A francia közegészségügyi tanács mult heti ülésén Cornil orvos ki egyuttal a szénátusnak is tagja, érdekes felvilágosítást tartott a ragályos betegségek terjedéséről. E betegségek terjedésének egyik okául a tisztátalan jégnek használatát hozta fel. Franciaországban, és különösen Párisban nagyon el van terjedve az a szokás, hogy nyáron a vízbe és a borba jégdarabokat tesznek, hogy az ital hideg legyen. A vendéglőkben nagy mennyiségű jég fogy el a megtörténik, hogy a jéget nem tiszta helyről szedik, Cornil orvos kimutatta, hogy a jég szereti magába felvenni a bacillusokat, s hogy különösen a hagymáz-bacillus ezen az uton megy át az emberi szervezetbe. Ebből megmagyarázható szerinte, hogy Párisban nyáron rendkívül gyakran lép fel a hagymáz, a melynek oka tisztátalan jég. Az orvos óvatintette a közönséget, hogy a betegségek gyógykezelésénél használt jégnek tisztaságára is különösen ügyeljenek, mert nagyon gyakran megtörténik, hogy jégborogatásoknál a jégben levő bacillus átmege a szervezetbe s különféle ragályos betegségeket idéz elő.

Bankett. Csávolszky Lajos orsz. képviselő, a debreczen-füzes-abony-ohat-polgári vasut engedmenyese, csütörtökön d. u. 2 órakor — az alakuló közgyűlés után — kedélyes bankettet adott a „Bika”-szálloda földszinti éttermében a közgyűlésen jelen voltak tisztelték, kik a banketten is mindannyian megjelentek. Az ebéd számos, kintinó fogásból állott s a 4 ik fogásnál poharat emelt Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester s Csávolszky Lajost, mint az új vasut megteremtőjét köszöntötte fel. Csávolszky Lajos az áldozatkész érdekeltségért emelt poharat. Lipcsey Tamás főszolgabíró utalva arra, hogy e vasut kérdésében „a debr. nagy templom csillaga az egri székesegyház keresztjével összeragyo” — Csávolszkyt emelt poharat, Csávolszky pedig Vörös László miniszteri tanácsost elítette. Dr. Mandel Pál Simonffy Imre polgármestert, Lipcsey Tamás az egri főkapitányt és annak képviselőjét: Zsendovics József kanonokot, Szederkényi Nándor orsz. képviselőt Debreczen város polgármesterét, Bekésy László Vörös László miniszteri tanácsost köszöntötte fel. Ezután Csávolszky Lajos általános derűtlenség közt humoros toaszban elvieszte első cségei utazását, midőn megfogant benne a vasut létrehozásának eszméje, előadta azt s, hogy mennyit kellett fáradoznia, míg idáig

jutott a dolog. Semsey Andort például 136-szor kereste fel ezen ügyben. A bőven fel-szolgált pezsög fokozta a pezsög jó kedvet s egymást érték a pchárköszöntők, melyekből kivették a részüket Dr. Mandel Pál, Dr. Kósa János, Rázsó Gyula alispán (több ízben is), Róssa Jakab, Vörös László, Kósa Barna stb. A társaság — a Rács Károly zenekarának pompás zenéje mellett — esti 9 óráig maradt együtt, a legderültebb kedély-hangulatban töltve az időt, a mi azt bizonyítja, hogy e vasuti bankett a legsikerültebbek egyike volt.

A rendőrkapitány koncertje. Néhanapján, nem igen ritkán saját külön koncertben részesül a II-ik ker. rendőrkapitány. Ezek a koncertek csakis az ő számára vannak rendezve, s gyakran addig tart az épületes mulatság, míg a hivatalából meg nem szökik. Tegnap délután vendégei voltak a kapitánynak.

Egyszerre távolból hangzani tetsző elom-pult bögészertű ének zug elő.

Hallják, kérem. Fgyelmezteti a kapitány vendégeit.

Mi az?

Ez az én koncertem.

A tompa bögés rekedt ordítása fajul.

Kivehető a dallamból a mulatságos szöveg:

„Hol előti, hol meggyuti

Csak a szívem szomoriti...”

Bámulva szől meg az egyik vendég:

— Mintha a föld alól hangzanék.

Persze, hogy onnét hangzék föl a kapitány koncertje. Az utczáról fölszedett részeg atyfiak rendeznek lent a kóterben nagyobb szabású duettet, vagy tercettet, a szeriat, ahányan vannak. — Nincs rá eset, hogy ebben meg lehessen őket akadályozni.

Mamelukok hűtötte. Derecskén, Rát h

József m. k. járásbírósi végrehajtó, okt. hó

13-án esteli 8 órakor, vadászfegyverrel a Dr.

Both János vészon cselédjével beszélgetésbe

álló ifjak közé lőtt, mint a fáma mondja, azért,

mert ezen ifjak a béli meghívójukra azt mert-

nyomatni: „48-as polgári ifju-

ság” és talán azért is, mert sem ő, sem a

fentebb említett vészon cseléd, az ifjuság által

tartott bála meg nem hivattatott. Tépén, okt.

hó 15 ik napján, B a r i c s a nevű második bi-

ró, Szöllősi Jánost a község házánál vi-

ratkozás közben hátulról suttymban vaksze-

men ütötte, és azt véreben létrevegye össze-

rugdosta; ugyanakkor az adószedő V a s Im-

re, testvérel — ki községi esküdt — Szöl-

lősi Kálmánt, ki atyjának védelmére akart

menni, lefogták, összeverték, összetaposták,

Szöllősi Kálmán szemét úgy megsértették,

hogy napokon nem látott s még ma is Dr.

Szabó József derecskei járás orvos kezelése

alatt van. Iteljen ezen tettek felett az elfo-

gulatlan, nagy közönség! r. l.

H. Hadházon a ragadós száj- és kö-

römfajás megszűnére, a zárlat feloldatott. A

jószágok közlekedhetnek egymással s a sertés-

vadász és marhavásár meg fog tartatni.

Vasuti kalauz. czimmet új zsebrétű

menetrendkönyv került ki a Franklin-társulat

nyomdájából, mely a magyar szent korona ter-

ületén létező összes vasutak teli menetrend-

jét tartalmazza s pedig mindazon változások-

kal, melyek a vonatok közlekedése körül ez

évi nov 1-ig előfordultak. A Vasuti Kalauz

csinos kiállításra, czelszerű beosztásra s zsebbe

hordható voltánál fogva minden eddigi hason-

tartalmu, hazánkban nagy mérvben elterjedt

külföldi vállalatot felülmul. Ára darabonként

(16 ivnyi tartalommal) csak 16 kr. A Vasuti

Kalauz a szokásos összes elárúsító helyeken

kaptható.

Gyilkosság. A téglási szekérlőt Smögner

Jánost, vasárnap e. 3 egyen saját lakásán meg-

adta s pénzt követelték tőle. A szekérlőnek

előszőr sikerült tamadót kizárni, de azok

ismét rátörték s kessal leszurttak. A gyilk-

sokat nyomozzák.

Nyilvános nyugtázás. (Negyedik köz-

lemény). Kiszandó verskötetemetre utjabban igen

szépen szaporodnak az előfizetők. A csütörtöki

vasuti banketten — Dr. Király Ferencz orsz.

képv. ur kezdeményezésére — egyszerre 24

példányra történt előfizetés. Nevezetesen elő-

fizettek ez alkalommal: Zsendovics

József kanonok (Eger) és Dr. Király Fe-

rencz orsz. képv. 1—1 példányra, Csáv-

olszky Lajos orsz. képviselő, s az

„Egyetértés” f. szerkesztője tíz példányra (most

már Csávolszky Lajos ur a legnagyobb Mac-

caenásom), Rázsó Gyula hajdumegyei alispán

két példányra, Lipcsey Tamás főszolgabíró

(Tisza-Füred) 1 példányra, — Okányi

Schwarz Samu földbírtokos (Csege) 2

példányra, Steinfeld Mihály (Debreczen),

Ferenczy Elek főszolgabíró (Debreczen),

Báró Vay Elemér (Csege), Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester (immár a 2-ik

példányra), Dr. Mandel Pál (Budapest), Dr. Kósa János ügyvéd (Debreczen), Dr. Fábry István (Budapest) 1—1 példányra fizettek elő. — Illyés Bálintné urhölgy és Illyés Bálint orsz. képv. (Kis-Tarcsa) 1—1 példányra fizettek elő. — Papp János tanító ivén Derecskéről 1—1 példányt megrendeltek: Papp János, ifj. Magyar Lajos, Tóth Lajos, Kovács Sándor, Kiss Lajos, Uray Gyula, Magyar Lajos, Benze Péter, s Kopáyi Imre tanító és Kovács Károly asztalos-mester szintén 1 példányt. Török Péter bírósági végrehajtó (Debreczen) 1 példányra fizetett elő. A mai kimutatásban van 26 előfizető és megrendelő 37 példányra. Az előző kimutatásokkal együtt van eddig összesen 87 előfizető 103 példányra. Vállalatot anyagi sikere tehát rövid idő mulva biztosítja lesz. Tisztelt gyűj-

tómet arra kérem, hogy most, a hónap elején sziveskedjenek a gyűjtést szorgalmazni, mert ilyenkor a legtöbb sikert lehet elérni. Az előfizetési pénzeket a nagy-takarék pénztárban helyeztem el, hogy azon esetben, ha vállalat nem sikerülne, minden előfizető azonnal visszakaphassa pénzét. Erre azonban aligha lesz szükség, mert most már — az eddigi eredmény és pártolás után — a legszebb reménnyel nézek vállalatom sorsa elé. Debreczen, 1889 nov. 2-án Kósa Barna.

Oláh Józsi kedvelt debreczeni czigány-prímás siremlékét csütörtökön állították fel. A siremlék felállítás körül Rács Károly zenekarvezető buzgólkodott s fáradozásának sikerült a szükséges költség nagyobb részét már eddig is összegyűjteni.

Halálhíradás. Lapunk mult számában róviden közöltük volt özv. Kémery Gáborné elhunytát. A halálesetről kiadott gyászjelentés következőleg hangzik: „Kémery Gábor, egyetlen gyermeke: Irén, férjével Peres Sándorral; az összes rokonok nevében is, mely fájdalommal tuatjuk forrón szeretett kedves jó nőm, jó anyám s napam, néhai Kémery Gáborné szül. Angyal Francziska asszonynak október hó 31-én reggeli 5 órakor, életének 52-dik, boldog házassága 30 ik évében, egy heti szenvedés után történt gázós elhunytát. A boldogultnak földi részei november 1-én d. u. 4 órakor fognak a r. kath. egyház szer-tartása szerint, kiscsapó-utcza 378. sz. háztól, a Szent-Annai temetőben örök nyugalomra letéetni. Végtségességétéről az elhunyt roko-nait, barátait és ismerőseit szomorodott szívvel meghívjuk Debreczen, 1889. okt. 30. Adott legyen emlékezte!”

Vállalkozók figyelmébe. A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1890 évben szükséges épület- és műiak szállítására pályázatot hirdetvén, erre oly meggyezéssel hívjuk fel a vállalkozni óhajtok figyelmét, hogy a szállítandó fák minőségét, mennyiségét és méreteit tartalmazó táblázatok, valamint a közelebbi szállítási feltételek az alóliit kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n. hat-van utcza 1445 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1889. október 29. A keresk. és iparkamara.

Iparosok és kereskedők figyelmébe. A nagyméltóságú kereskedelmügyi m. kir. miniszter ur f. é. október 24-én 55449. számú leiratával értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy Nyiregyháza városban a f. é. szeptember 9-ről elmaradt marhavásár pótlásául f. é. november hó 11-én egy kizárólagos marhavásár fog tartatni. Mire az érdekeltek körök figyelmét ezennel felhívjuk. Debreczen, 1889. okt. 31. A kereskedelmi és iparkamara.

Kaszálók — helyszínelése a Monostoron a folyó 1889. évi november 7-én délelőtt 9 órakor az ottani erdőri lakban veszi kezdetét s onnan folytatatik a helyszínelés. Mi is tudomásra hozatik. A helyszínelő bizottság.

Kérem. A debreczeni daleylet t. működő tagjait felkérem, hogy ma este 8 órára pontosan és teljes számban megjelenni sziveskedjenek, hogy a mai gyakorlati órát sikeresen megtarthassuk, s a hétfői programra nézve megállapodhassunk. Debreczen, 1889. nov. 2. K r a s z a n a i F e r e n c z e g y l . j e g y z ő .

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen nóm temetésén fájdalomukat szives részvétökkel elviselhetövé tenni, s drága halottunknak a végtségességét megadni szivesek voltak, a mennyiben személyesen nem tehetük, ez uton mondunk köszönetet. — Debreczen, 1889. nov. 2. K é m e r y G á b o r , s l e á n y a é s v e j e .

Köszönetnyilvánítás. Egy akadémiai tanár, ki 2 frtot adományozott a joghallgatók segítő egyesületének gyarapítására, e szép és nemes tetteért fogadják az egylet leg-hálásabb köszönetnyilvánítását.

Közgazdaság.

Sertésvásár. A kőbányai sertéskeresh. oszarnok távirata, okt. 31. Az üzlet változatlan. M. urasági öreg nehéz 40.—41.—frtíg ma. uras fiatal nehéz 42.50—43.50 frtíg, magy. urasági fiatal közép 44.—45.—frtíg, magy. uras. fiatal könnyű 42.50—43.—frtíg, magyar szedett nehéz 40.—41.—frtíg, magyar szedett közép 42.50—43.—frtíg, magy. szedett könnyű 44.50—46.—frtíg, romániai bakonyi átmeneti nehéz —.—frtíg, rom. bakonyi átmeneti közép —.—frtíg, romániai bakonyi átmeneti könnyű —.—frtíg, rom. átmeneti eredeti közép —.—frtíg szerb. átmeneti nehéz 43.—44.—frtíg szerb. átmeneti közép 43.50—44.50 frtíg, szerb. átmeneti könnyű. 45.—46.—frt. hisz a vasutról mászása —.—frtíg, hisz 1 éves élőszulyban —.—frtíg hisz két éves élőszulyban (makkos) —.—frtíg, öreg makkos sertés élőszulyban, 4', levonással —.—frtíg. As árak hízalt sertéseknel páronként 44 kg. 4%-os levonással métermázsánként értendő. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronként 4 forint aranyban vám fejében megterítetik.

SZERKESZTŐI POSTA.

Özv. Lung Józsefné urhölgynek, helyben. A köszönetnyilvánítás a szerdai számban közöltük volt. Újabb közlése tehát fölösleges. G. L. helyben. Levele felett, mintán ön még mindig a teljes névtelenség köpenyében burkolódik, polemiaiban nem becsátkozunk. Sőt szerkesztői üzeneteket se fog többet tőlünk kapni, ha teljes nevét nem tudatja velünk.

Saját gyári raktárai
belföldön:
Bécs, Budapest,
Prága, Lemberg, Grác és
Trieszt.

DITMAR R. BÉCSBEN.
Gyári raktára Bpsten: fürdő- és nádor-utca sarkán.
Legnagyobb lámpagyár Európában
(ALAPITTATOTT 1840-ben.)

Saját gyári raktárai
külföldön:
Berlin, München, Milánó,
Róma, Lyon, Varsó
és Bombay.

DITMAR-PETROLÉUM-LÁMPÁK

Ditmar R.-féle
30" Bécsi villám-lámpa
világító-ereje 105 gyertyafény.
Photometerileg megmérte Dr. WEBER L.
kir. egyet. tanár ur Boroszió. Dr. BENE-
DIKT R. műegyetemi m.-tanár ur Bécs.
Ditmar R.-féle bécsi villám-lámpa
alulról
meggyújtható, szabályozható és elölthető.

Ditmar R.-féle
Brillant-Meteorégők
golyó alakú lánggal.
15", 20", 25" 30", 35", 45" nagyságban.
31, 50, 70, 87, 138, 157 gyertyafénye.
Asztali- és függő-lámpák,
csillár, falilámpák, lámpások stb.
felszerelésére.

30" Bécsi villám-lámpa.

Napégők 15" és 18"
rég elismert és kipróbált szerkezet asz-
tali-, függő- és falilámpákra.

Mindenféle üveg-felszerelés
petroleumlámpákra a legnagyobb válas-
tékban.

Különös figyelmeztetés: A múlt évben feltalált Meteorégőket (golyó-alakú lánggal), melyek mindenütt, úgy belföldön, mint külföldön nagyszerű sikert vívtak ki, sikerült tökéletesen; ezáltal elértem a világító erő emelkedését, egyúttal a kezelést is egyszerűsítettem, hogy az égő koronáját (15", 20" és 30") felemelve, meggyújtani lehet, a nélkül, hogy a golyó, tulpan, vagy ernyő és lámpacső levevése szükségeltetnének (Lásd a rajzját).

Mintalapok és árlapok

Ditmar-lámpát minden hírne-

DITMAR R.-féle

szagtalan, vizziszta, csak 50 foknál gyulekony. — Minden Gyári jegy.

DITMAR R. gyári raktárában Budapesten, fürdő- és nádor-utca sarkán kapható.

Raktár: Kaszanyitzky Endrénél Debreczenben.

Eladó szőlőkaró.

10,000 darab száraz vá-
logatott tölgyfa szőlőkaró a
székelyhídi vasuti állomástól
egy órai távolságra, jutányos
árban, alólirottnál eladó.

Köbölkut, 1889. okt. 30.

Kovács Gusztáv.

A brüsszeli 1888-ik évi nagy nemzetközi kiállítás
alkalmával özmánnyal kitüntetve.

Férfiak számára

Szenzációs találmány!

Dr. Borsodi es kir. szabadalmazott villanyos fémlámpa, kipróbálva és jutalmazva, gyengeség ellen használható, mert ez az elgyengült idegeket erősíti s ifjú erőt önt beléjük. Előállításra igen kellemes, és csupán a fémlámpa részre nem vehető hordása a testen is elég arra, hogy az eredmény eléressék.
Árak: I. oszt. 55 frt., II. oszt. 40 frt., III. oszt. 30 frt.

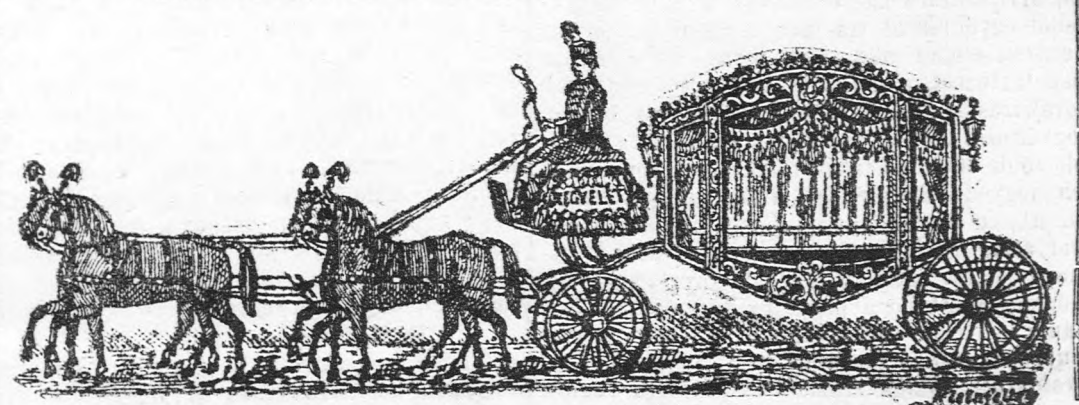
A cs. kir. villanyos fémlámpák raktára (Dr. Borsodi szabadalma.) Bécs, I. Weinburg-utca, Nr. 9.
Kimerítő hasznáti utasítás 50 kr-ért küldetik.

Eladó föld.

A váradi-utcai temető
mellett 20 azaz husz hold
majorsági föld jókarban levő
gazdasági épületekkel, sertés
hizlálóval és egy darab jó
karban levő szőlővel eladó.
Értekezheti nagy-hatvan ut-
ca 1556 sz. alatt.

BOSZNYAY J.
Debreczen, Czégely-utca.

Női ruha szövetek, Kasánok, Flanellek,
jó mosó barchetek, ten nagy kendők,
CSIPKE- és JUTIA-FÜGGŐNYÖK,
PAPLANOK, SZÖNYEGEK,
mindenféle ruhadíszek, férfi- és női alsó ingek,
férfi ing és nyakkendő, rendkívül leszállított áron kaphatók.
Női ruhák elkészítése
Vidéki megbízások
legutolsó divat szerint jutányos ár mellett elvállaltatnak
legpontosabban eszaki-üzletnek.

FISCHER JÁNOS

„K E G Y E L E T” temetkezési intézete
DEBRECZENBEN,
elvállal temetések rendezését legolcsóbb árak mellett 10 frttól kezdve:
Teljes temetések halottas kocsikkal vidéken is eszközöltetnek.
SIREMLÉKEK 4 frttól kezdve kaphatók.
Ércz, élő és francia művirág
KOSZORUK
ingyen szalagírással, nagy választékban és a legszebb kivitelben kaphatók.
Placz, Czégely-ház Miklós-utca sarkán, a megye-
házzal szemben.

STERN IZIDOR

ajánlja dúsán felszerelt
női felöltők és bundák,
KARMANTYUK (MUFF)
ÉS
PAPLAN GYÁRI RAKTÁRÁT
nagyválasztékban.
DEBRECZEN,
miklós-utczával szemben

Árverési hirdetmény.
A debreczeni caizmadia-szövetkezet
onódi tanyabirtokán levő kertkörül és
a máte-ut mentén levő 130 darab ha-
szonra való akáczia, a helyszínén folyó
év november 6. napján délelőtti 9 órán,
a legtöbbet ígérőnek nyilvános árveré-
sén el fog adatni, mire nézve is a
venni szándékozók ezennel meghivatnak.
Az elnökség.
P. L.

Kiadó tanyaföld.

14 nyilas első minőségű
tanyaföld az ebesi vasuti ál-
lomás mellett bérbe kiadó.
Értekezhetni lehet a tu-
lajdonos Szikszay Józseffel,
a főpiaczi házában.

Pirszén (Coaks)

ugyszinte kőszén fűtésre és
kovácsok részére legjobb mi-
nőségben házhoz is szállítva
ajánl jutányos áron
a légszuszogó gyár igazgatósága
Debreczenben.
Megrendeléseket részünkre
elfogad **KONDOR L. üzlete**
Czegléd-utca.

MA

és minden vasárnap délután
A „MARGIT” fürdő villanyvilágító dísztermében
a helyben állomásozó 39-ik gyalogezred zenekara által
CZAPEK PÉTER
általánosan kedvelt karmester ur személyes vezénylete mellett
NAGY KATONA-ZENEKARI
HANGVERSENY
tartatik.
Kezdeté pont 4 órakor. — Belépti-jegy 20 kr.
Kitűnő ételek és italok pontos és jutányos kiszolgálta-
tásáról kezeskedik a vendéglős
Szóllósy Gábor.
Séta-hangverseny után cigány-zene fogja a t. közön-
séget mulattatni.